

Маханець Л. Л.
к.е.н., доцент
Маханець Б. О.
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

СПЕЦИФІЧНІ РИЗИКИ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Основним трендом сьогодення є перехід від поведінки споживачів до нових бізнес-моделей на глобальному ринку. Мобільність, хмарні обчислення, бізнес-аналітика та соціальні медіа утворюють підґрунтя цього зсуву та розвитку цифрової економіки, який відбувається як в розвинених країнах, так і в країнах, що розвиваються.

Цифрова економіка – це інноваційна динамічна економіка, що базується на активному впровадженні інновацій та інформаційно-комунікаційних технологій в усі види економічної діяльності та сфери життєдіяльності суспільства, що дозволяє підвищити ефективність та конкурентоспроможність окремих компаній, економіки та рівень життя населення [1].

Цифрова економіка створює нові можливості, зокрема інвестиційні можливості глобальних ІТ-компаній зростають більш швидкими темпами, ніж ТНК орієнтованих на традиційні сектори економіки. Рівень дохідності акцій таких компаній як Facebook, GOOGLE, AMAZON у 2016 р. склав 19 відсотків і очікується позитивний тренд на наступні роки [2].

Разом з можливостями зростання цифрова економіка збільшує і ризики суб'єктів господарювання, що породжуються саме її сутністю.

Ризики ідентифікації. Цифрова економіка передбачає повністю цифрову ідентифікацію особистості. Це як і зручно, так і ризиковано – виникають загрози повноцінної «крадіжки особистості», тобто повноцінних цивільних і споживчих неправомірних дій та дій від імені іншої людини.

Ризики штучного інтелекту. Розпізнавання осіб з домашніх і міських відеокамер, розпізнавання голосу і голосових команд в персональних голосових помічників, реакція на зміни навколишнього оточення, аналіз користувацьких переваг – ці всі прояви

штучного інтелекту вже сьогодні користуються великим попитом. Але і при цьому з'являються чималі ризики. Методів шкідливого використання принципів і алгоритмів штучного інтелекту досить багато. За хакерських атак штучний інтелект на службі зловмисників без проблем підбирає «капчу», тобто легко доводить, що «він не робот», що дозволяє проводити різні несанкціоновані транзакції від імені суб'єкта господарювання.

Ризики використання блокчейна [3]. Ще однією цікавою технологією, покликаною зробити прорив в економіці, є технологія блокчейн. Крім очевидної користі, переклад процесів на блокчейн несе в собі і нові загрози. Самі блокчейн-платформи, як і будь-яке програмне забезпечення, що швидко розвивається, неідеальні, вони мають свої вразливості, які додатково поєднуються з вразливостями в «смарт-контрактах», що розробляють вже стонні програмісти на блокчейн-платформах.

Отже, на сьогодні цифрова економіка виступає ефективною основою розвитку системи державного управління, економіки, соціальної сфери і всього суспільства. Однак затьмарити досягнення цифрової економіки можуть досить серйозні ризики, описані вище. Щоб їх зменшити, необхідно вчасно виявляти специфічні ризики цифрової економіки та проводити кількісне оцінювання цих ризиків під час проектування будь-яких цифрових систем.

Список використаних джерел

1. Карчева Г.Т. Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки / Г.Т. Карчева, Д.В. Огородня, В.А. Опенько // Фінансовий простір. – 2017. – №3. – С. 13–21.

2. Джусов О.А. Цифрова економіка: структурні зрушення на міжнародному ринку капіталу / О.А. Джусов, С.С. Апальков // Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки». – 2017. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/3058/2746.

3. Хайретдинов Р. Цифровизация экономики и риски ИБ. [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://www.comnews.ru/digital-economy/content/111353/opinions/2018-01-22/cifrovizaciya-ekonomiki-i-riski-ib>.